

z p r á v y

Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány okresních úřadů, obcí a krajů

Ročník: 2002

Číslo: 2

V Praze dne 2. dubna 2002

OBSAH:

	strana
1. <u>Výklad některých ustanovení zákona č. 450/2001 Sb.</u> čj.: 124/16 379/2002 – ref. ing. R. Kotrba	3
2. <u>Směrnice Ministerstva financí, kterou se upravuje postup obcí, krajů a okresních úřadů při financování voleb do zastupitelstev obcí, krajů a Parlamentu České republiky</u> čj.: 124/1 354/2002 – ref. JUDr. Šiktancová	6
3. <u>Vymezení práv a závazků příspěvkovým organizacím</u> čj.: 124/13 563/2002 – ref. Mgr. Sabová	10
4. <u>Dopady novelizace zákona č. 219/2000 Sb., provedené zákonem č. 501/2001 Sb.</u> čj.: 221/7 846/2002 - ref. Dr. Vilhelmová	10
5. <u>Úhrada nákladů za pohřbení obcím</u> čj.: 124/2 752/2002 – ref. Mgr. Sabová	14
6. <u>Změny zřizovacích listin státních příspěvkových organizací prováděné jejich zřizovatelem</u> čj.: 221/83 826/2001 – ref. Dr. Vilhelmová	15

<u>7. Sloučení příspěvkové organizace</u>	
čj.: 124/16 085/2002 – ref. Mgr. Sabová	17
<u>8. Členství státní příspěvkové organizace v Asociaci zdravotnických zařízení</u>	
čj.: 124/103 338/2001 – ref. Mgr. Sabová	18
<u>9. Výklad k vyhlášce Ministerstva financí č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích (ze dne 3. 12. 2001)</u>	
ref. ing. Tláskalová	19
<u>10. Osvědčování výherních hracích automatů</u>	
čj.: 601/21 265/2002 – ref. J. Pangerl	24
<u>11. Úroky z prodlení</u>	
čj.: 221/24 753/2002 - ref. Dr. Hlavičková	24
<u>12. Vyúčtování provozu výherních hracích přístrojů (VHP)</u>	
čj.: 601/30 750/2002 – ref. J. Pangerl	25
<u>13. Metodika financování pro rok 2002</u>	
ref. ing. Pejchalová, ing. R. Kotrba, ing. Strnadová	26

1. Výklad některých ustanovení zákona č. 450/2001 Sb.
 čj.: 124/16 379/2002 – ref. ing. R. Kotrba

V ý k l a d

Ministerstva financí

k některým ustanovením zákona č. 450/2001 Sb.,
 kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb., zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Dne 31. prosince 2001 nabyl účinnosti zákon č. 450/2001 Sb., kterým byly novelizovány zákony o obcích, o krajích, o hl. m. Praze a další zákony. Z přijatých ustanovení tohoto zákona vyplývají některé nejasnosti. Ministerstvo financí vydává výklad některých ustanovení tohoto zákona.

I. Změna zákona o obcích (obecní zřízení)

1. “Uzavření smlouvy o přijetí úvěru nebo půjčky ze zahraničí schvaluje vláda”

Schválení podléhají smlouvy o přijetí úvěru nebo půjčky uzavřené mezi obcí a subjektem, jehož sídlo (u nepodnikajících fyzických osob trvalé bydliště) je mimo území České republiky a jehož činnost se neřídí právním řádem České republiky.

Žádosti o schválení budou obce předkládat cestou Ministerstva financí. Žádost musí obsahovat návrh smlouvy o přijetí úvěru nebo půjčky, doklad o souhlasu zastupitelstva obce s uzavřením této smlouvy a výpočet ukazatele dluhové služby. Ministerstvo financí si vyhrazuje možnost, vyžádat od obce i další dokumenty související se záměrem uzavřít předmětnou smlouvu.

2. “Emise komunálních obligací schvaluje vláda”

Žádosti o schválení budou obce předkládat cestou Ministerstva financí. Žádost musí obsahovat prospekt dluhopisu, náležitosti dluhopisu podle § 3 zákona č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů, a výpočet ukazatele dluhové služby. Ministerstvo financí si vyhrazuje možnost, vyžádat od obce i další dokumenty související se záměrem emitovat komunální obligace.

3. “Obec nesmí přijmout úvěr, pokud její dluhová služba přesahuje 15 % vlastního rozpočtu minulého roku”

a) Definuje se pojem “dluhová služba”:

Pro účely zákona č. 450/2001 Sb. se dluhovou službou rozumí **úroky, splátky jistin, směnky, splátky leasingu a při jednorázových splátkách, splatných po uplynutí dohodnuté lhůty, poměrná část splátky za jeden rok.**

b) Definuje se pojem “vlastní rozpočet minulého roku”:

Pro účely zákona č. 450/2001 Sb. se vlastním rozpočtem minulého roku rozumí **celkový dosažený objem rozpočtu příjmů za uplynulý kalendářní rok (příjmy celkem po konsolidaci – skutečnost za minulý rok).**

c) Z výše uvedených dat se vypočítá “ukazatel dluhové služby” – viz tabulka č. 1.

II. Změna zákona o krajích (krajské zřízení)

1. “Emise obligací vydávaných krajem schvaluje vláda”

Stejný výklad jako v případě emisí vydávaných obcemi (bod I. 2. tohoto výkladu).

2. “Kraj nesmí přijmout úvěr, pokud jeho dluhová služba přesahuje 15 % vlastního rozpočtu minulého roku”

Dluhová služba kraje a vlastní rozpočet minulého roku kraje se definuje obdobně jako v případě obce (bod I. 3. tohoto výkladu).

Ukazatel dluhové služby se vypočítá podle tabulky č. 1.

III. Změna zákona o hlavním městě Praze

1. “Uzavření smlouvy o přijetí úvěru nebo půjčky ze zahraničí schvaluje vláda”

Stejný výklad jako v případě obcí (bod I. 1. tohoto výkladu).

2. “Hlavní město Praha nebo městská část nesmí přijmout úvěr, pokud jeho dluhová služba přesahuje 15 % vlastního rozpočtu minulého roku”.

Dluhová služba a vlastní rozpočet minulého roku se definuje obdobně jako v případě obce (bod I. 3. tohoto výkladu).

Ukazatel dluhové služby se vypočítá podle tabulky č. 1.

Tabulka č. 1

Výpočet ukazatele dluhové služby

Vyplní obec nebo kraj podle výsledků rozpočtového hospodaření za předchozí rok

Údaje se vyplňují v tisících Kč na dvě desetinná místa.

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu ¹⁾ nebo jiné vymezení ukazatele	Stav k 31.12. sledovaného roku
1	příjmy celkem (po konsolidaci)	řádek 4200 ²⁾	
2	úroky	položka 5141 + položka 6143	
3	splátky jistiny	třída 8, záporné zápisy na položkách 8xx2 a 8xx4, vyjma jednorázových splátek dluhopisů s dobou splatnosti delší než jeden rok realizovaných ve sledovaném roce	
4	splátky leasingu	položka 5178	
5	splátky směnek emitovaných v minulých letech	část záznamové položky 021	
6	poměrná část jednorázové splátky dluhopisů	částka odpovídající podílu jednoho roku z celkové jednorázové splátky (např. 1/6 celkové jednorázové splátky u šestileté emise) ³⁾	
7	výdaje na dluhovou službu	ř. 2 + ř. 3 + ř. 4 + ř. 5 + ř. 6	
8	UKAZATEL DLUHOVÉ SLUŽBY	ř. 7 děleno ř. 1 ⁴⁾	

¹⁾ § 12 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb.

²⁾ příloha č. 6 k vyhlášce č. 16/2001 Sb.

³⁾ Úměrná část případně jednorázově provedené splátky hodnoty dluhopisu věřiteli

⁴⁾ Ukazatel hodnotí úroveň výdajů na dluhovou službu

2. Směrnice Ministerstva financí, kterou se upravuje postup obcí, krajů a okresních úřadů při financování voleb do zastupitelstev obcí, krajů a Parlamentu České republiky.
č.j.: 124/1 354/2002 – ref. JUDr. Šiktancová

Směrnice

Ministerstva financí

ze dne 12.února 2002 č.j. : 124/1354/2002,

kteřou se upravuje postup obcí, krajů a okresních úřadů při financování voleb do zastupitelstev obcí, krajů a Parlamentu České republiky.

Odvětví: všeobecná veřejná správa

Ministerstvo financí v dohodě s Ministerstvem vnitra vydává k zabezpečení účelného a hospodárného vynakládání prostředků státního rozpočtu České republiky při financování výdajů spojených s volbami do zastupitelstev obcí, krajů a voleb do Parlamentu České republiky tuto směrnici:

Čl. 1

(1) Tato směrnice se vztahuje na výdaje:

- a) obcí, měst, měst se zvláštním postavením, jejich městských obvodů a městských částí a městských částí hlavního města Prahy (dále jen "obec"),
- b) okresních úřadů, v hlavním městě Praze Magistrátu hlavního města Prahy, ve městech Brně, Ostravě a Plzni magistrátů těchto měst (dále jen "okresní úřady"),
- c) krajů,
- d) okrskových volebních komisí (dále jen "volební komise")

při financování voleb do zastupitelstev obcí, krajů a voleb do Parlamentu České republiky (dále jen "volby"), které se hradí ze státního rozpočtu České republiky¹⁾.

(2) Tato směrnice se nevztahuje na výdaje hrazené ze státního rozpočtu České republiky prostřednictvím rozpočtových kapitol Ministerstva vnitra, Českého statistického úřadu, Ministerstva obrany a Ministerstva zahraničních věcí.

(3) Výdaji v rozsahu nezbytném pro organizačně technické zabezpečení voleb se rozumí výdaje na:

---

¹⁾ § 69 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

§ 63 zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

§ 84 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 204/2000 Sb.

- a) základní kancelářské potřeby (papír, psací pomůcky, pravítka, nůžky, sponky, desky na spisy apod.) a poštovní poplatky,
- b) instalaci (nelze hradit pořízení výpočetní a reprografické techniky), provoz včetně případné opravy a popřípadě nájem výpočetní i reprografické techniky,
- c) dopravní výkony zabezpečované obcemi, kraji a okresními úřady, cestovní náhrady členů volebních komisí a dalších osob podílejících se na přípravě voleb a plnění úkolů v průběhu voleb při pracovních cestách²⁾ určených starostou obce, ředitelem krajského úřadu, přednostou okresního úřadu, primátorem nebo jimi zmocněnými osobami a předsedou nebo místopředsedou volební komise, a to po dobu od zahájení činností spojených s volbami až do ukončení činnosti volebních komisí; pracovní cestou není cesta z místa trvalého bydliště člena volební komise do místa jednání této komise,
- d) pronájem nebytových prostorů na dobu nezbytně nutnou pro činnost volebních komisí, potřebných pro konání voleb včetně školení členů volebních komisí, ozvučení těchto prostorů, provoz audiovizuální techniky, účelné a funkční vybavení volebních místností³⁾ včetně nutných výdajů na jejich úklid, popřípadě na pronájem mobilního sociálního zařízení, výdaje na technický provoz, tj. náklady na otop, elektrický proud, plyn, vodu, páru,
- e) platy zaměstnanců přijatých na dobu určitou nebo odměny osob vyplácené podle dohod o provedení práce uzavřených k zajištění prací spojených s přípravou a konáním voleb, které jsou kraje, okresní úřady a obce povinny zajistit příslušným volebním komisím včetně platů za přesčasovou práci a s tím spojené výdaje na zdravotní a sociální pojištění,
- f) zajištění distribuce hlasovacích lístků voličům, a to v částce 3,- Kč na jednoho voliče; v případech, kdy distribuce hlasovacích lístků bude zajišťována prostřednictvím pošty výdaje na poštovné, a to ve výši dohodnuté Ministerstvem vnitra s držitelem poštovní licence,
- g) občerstvení s výjimkou alkoholických nápojů, které může poskytnout příslušný obecní úřad členům volebních komisí jako nepeněžité plnění v případech, kdy úkoly stanovené volebním komisím budou vyžadovat neustálou přítomnost členů volebních komisí a na občerstvení dalších osob podílejících se na zabezpečení úkolů obcí, okresních úřadů a krajů v době vymezené v písmenu c). Výdaje na občerstvení se stanoví ve výši dolní hranice stanovené sazby stravného podle předpisů o cestovních náhradách⁴⁾ s tím, že na poskytnutí občerstvení není právní nárok. Občerstvení v limitu základní výše stravného lze poskytnout nejdříve po 4 hodinách nepřetržité přítomnosti. Obdobné občerstvení lze poskytnout pozorovatelům mezinárodních institucí, kteří sledují průběh a konání voleb. Tyto výdaje se zahrnují podle platné rozpočtové skladby do položky 5175 – Pohoštění,
- h) zvláštní odměny za výkon funkce člena volební komise⁵⁾, náhrady mezd, platů vyplácených členům volebních komisí zaměstnavatelem.⁶⁾

²⁾ § 3 zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 31 zákona č. 491/2001 Sb.

§ 29 zákona č. 130/2000 Sb.

§ 17 zákona č. 247/1995 Sb.

⁴⁾ § 5 odst.1 zákona č. 119/1992 Sb.

⁵⁾ Vyhláška č. 152/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů.

Vyhláška č. 233/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do

Čl. 2

(1) Výdaje obcí, krajů, okresních úřadů a volebních komisí spojené s přípravou a konáním voleb se hradí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu České republiky na příslušný rok. Účelová dotace na výdaje spojená s volbami se poskytuje krajům, v hlavním městě Praze Magistrátu hlavního města Prahy, ve městech Brně, Ostravě a Plzni magistrátům těchto měst a prostřednictvím okresních úřadů obcím. Okresním úřadům se navýší limit výdajů příslušným rozpočtovým opatřením.

(2) Účelová dotace přijatá obcí a krajem se zařazuje podle platné rozpočtové skladby na položku 4111 – Neinvestiční přijaté dotace z Všeobecné pokladní správy státního rozpočtu České republiky s příslušným účelovým znakem.

(3) Obce a kraje zajistí sledování čerpání účelové dotace a okresní úřady výdajů na volby pomocí účelových znaků, které umožní oddělené vyúčtování skutečných výdajů na volby od ostatních běžných výdajů.

(4) Výdaje spojené s přípravou a konáním voleb:

a) do zastupitelstev obcí se zařazují pod paragraf 6115 – Volby do územních zastupitelských sborů, účelový znak pro výdaje na volby do zastupitelstev obcí je 98074,

b) do zastupitelstev krajů se zařazují pod paragraf 6115 – Volby do územních zastupitelských sborů, účelový znak pro výdaje na volby do zastupitelstev krajů je 98135,

c) do Parlamentu České republiky se zařazují pod paragraf 6114 – Volby do Parlamentu České republiky, účelový znak pro výdaje na volby do Parlamentu České republiky je 98071,

d) společných voleb do zastupitelstev obcí a Parlamentu České republiky se zařazují pod paragraf 6115 – Volby do územních zastupitelských sborů, účelový znak pro výdaje na společné volby do zastupitelstev obcí a Parlamentu České republiky je 98187,

e) společných voleb do zastupitelstev krajů a Parlamentu České republiky se zařazují pod paragraf 6115 - Volby do územních zastupitelských sborů, účelový znak pro výdaje na společné volby do zastupitelstev krajů a Parlamentu České republiky je 98193.

Čl. 3

(1) Okresní úřady a kraje předloží Ministerstvu financí do 30 dnů od vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí předběžné vyúčtování výdajů spojených s volbami.

Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb. a zákona č. 204/2000 Sb. Vyhláška č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

⁶⁾ Vyhláška č. 18/1991 Sb., o jiných úkonech v obecném zájmu.

(2) V termínu stanoveném Ministerstvem financí pro zúčtování finančních vztahů se státním rozpočtem České republiky za příslušný rok předloží okresní úřady a kraje souhrnné vyúčtování výdajů spojených s volbami.

Čl. 4

Zrušují se :

1. Instrukce Ministerstva financí ze dne 28. 9. 1998 č.j. 124/65 701/1998, kterou se upravuje postup okresních úřadů a obcí při financování voleb do zastupitelstev v obcích a společných voleb do zastupitelstev v obcích a Parlamentu České republiky uveřejněná pod č.4 v částce 5/1998 Věstníku vlády České republiky pro okresní úřady a orgány obcí.
2. Instrukce Ministerstva financí ze dne 7.8. 2000 č.j. 124/59 235/2000, kterou se upravuje postup okresních úřadů a obcí při financování voleb do zastupitelstev krajů a Parlamentu České republiky uveřejněná pod č.6 v částce 5/2000 Věstníku vlády České republiky pro okresní úřady a orgány obcí.

Čl. 5

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem vyhlášení ve Věstníku vlády pro orgány krajů, okresní úřady a orgány obcí.

Ing. Jiří Rusnok
ministr financí
v.r.

---

3. Vymezení práv a závazků příspěvkovým organizacím
č.j.: 124/13 563/2002 – ref. Mgr. Sabová

K žádosti o sdělení, zda se kraj při vymezení práv a závazků příspěvkových organizací, které přešly na základě zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a

závazků z majetku České republiky do majetku krajů, v platném znění, má řídit zákonem č. 157/2000 Sb. nebo zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, sdělujeme:

Z hlediska výkladu zákona č. 157/2000 Sb. zůstává zachována plná právní kontinuita jedné a téže právnické osoby, u které podle § 2 odst. 1 věta první zákona č. 157/2000 Sb. dochází rozhodným dnem pouze ke změně povahy tohoto subjektu (dosavadní státní příspěvková organizace se mění v příspěvkovou organizaci kraje, což obnáší nepochybně změnu pravidel, podle kterých dosud hospodařila s majetkem a byla financována, mění to obecně i její vztahy k takovému majetku, navíc v závislosti na změně vlastníka tohoto majetku, ale nezpůsobuje zánik dosavadního právního subjektu a vznik nového právního subjektu).

Pokud pak § 2 odst. 2 cit. zákona ukládá kraji ve lhůtě 3 měsíců ode dne výše uvedené přeměny vydat zřizovací listinu této příspěvkové organizace kraje, zákon v tomto směru v žádném případě s touto zřizovací listinou nespojuje vznik nové právnické osoby (tak jak by bylo samozřejmé při postupu podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb.), nýbrž tímto aktem pouze zajišťuje pro přeměněné příspěvkové organizace určení takových parametrů, které pro vymezený typ právnických osob (tedy příspěvkové organizace kraje) stanoví zmíněný zákon č. 250/2000 Sb.

Ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 157/2000 Sb. je zcela speciální ustanovení, které pro svoji potřebu využívá jen formální stránku zřizovací listiny upravené v § 27 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., takže s touto listinou rozhodně nelze spojovat všechny efekty, které jinak vyplývají ze zákona č. 250/2000 Sb.

---

4. Dopady novelizace zákona č. 219/2000 Sb., provedené zákonem č. 501/2001 Sb. čj.: 221/7 846/2002 - ref. Dr. Vilhelmová

Dnem 31. prosince 2001 nabyl účinnosti **zákon č. 501/2001 Sb.**, kterým byl (na základě pozměňovacího návrhu uplatněného ve druhém čtení při projednání v Poslanecké sněmovně Parlamentu) mimo jiné **novelizován zákon č. 219/2000 Sb.**, o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ZMS"). K dílčím změnám došlo v **§ 28 a 29 ZMS** (zejména v tom směru, že k založení či spoluzaložení akciové společnosti státem, založení či spoluzaložení obecně prospěšné společnosti státem a zřízení či spoluzřízení nadace nebo nadačního fondu státem bude postačovat pouze **předchozí souhlas vlády** – tato úprava v podstatě znamená návrat k původní podobě vládního návrhu ZMS); zásadní dopady z hlediska obecného režimu výkonu vlastnických a jiných práv státu však způsobila úprava provedená v dosavadním textu **§ 54 odst. 1 ZMS**.

Toto ustanovení zařazené do části páté ZMS doposud jednotným způsobem a uceleně vymezovalo povahu a právní postavení **všech státních organizací**, které se dnem 1. ledna 2001 nepřeměnily v organizační složky státu. Ustanovení obecně definovalo jejich vztah

k majetku státu, k němuž do konce roku 2000 vykonávaly právo hospodaření, a zajišťovalo u nich i nezbytnou návaznost na dosavadní právní úpravu tzv. pohledávek a jiných majetkových práv státních organizací. Ve spojení s dalšími ustanoveními ZMS (zejm. § 55 odst. 1, 2, 3 a 5, § 56 odst. 3) pak umožňovalo i u státních organizací aplikovat ta ustanovení ZMS, která upravují režim hospodaření s majetkem státu, a zajišťovalo jim i samostatné postavení při jednání ve věcech týkajících se majetku státu (včetně vystupování před soudy).

Provedeným zásahem do obsahu § 54 odst. 1 podle našeho názoru došlo oproti dosavadnímu stavu k následujícím podstatným změnám.

1. Právní úprava v ZMS se nyní **týká již jen části státních organizací**, jimž po 1. lednu 2001 zůstala zachována právní subjektivita anebo které po tomto datu nově vznikly. Vybraná skupina státních organizací naproti tomu byla z působnosti ZMS zcela vyňata, tj. **žádné z ustanovení ZMS týkajících se postavení a právních poměrů těchto státních organizací a upravujících jejich hospodaření s majetkem státu nebo režim závazků již na ně nelze přímo aplikovat**. Nepoužitelná vůči této skupině státních organizací jsou rovněž veškerá ustanovení ZMS upravující ingerenci zřizovatelů (zakladatelů), věcně příslušných ústředních správních úřadů, Ministerstva financí a dalších určených ministerstev, popřípadě vlády. Také kontrola dodržování povinností při hospodaření s majetkem státu v těchto státních organizacích se bude muset odvíjet toliko od režimů zakotvených mimo ZMS.
2. Časový moment, ke kterému k uvedené změně dochází, je třeba spojovat (s ohledem na obecnou nepřípustnost retroaktivity) se **dnem nabytí účinnosti zákona č. 501/2001 Sb., tj. 31. prosincem 2001**, i když některé pasáže upraveného § 54 odst. 1 (konkr. věta čtvrtá) zvolenou terminologií (právo hospodaření) nerespektují platný právní stav existující k uvedenému dni (vztah státních organizací k majetku státu, do 1. ledna 2001 vymezený jako “právo hospodaření” resp. “právo společného hospodaření”, byl v ZMS vyjádřen obecnějším pojmem “příslušnost hospodařit s majetkem státu”, z čehož navíc v průběhu roku 2001 vybočil zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění zákona č. 103/2001 Sb., a to zavedením dalšího nového pojmu “právo hospodařit”) a mohly by v důsledku nestandardního vstupu do přechodných ustanovení navozovat dojem, že přijatá změna nastává zpětně již počínaje 1. lednem 2001. Akceptování data 31. prosince 2001 jako rozhodného dne, jímž k přijatým změnám došlo, tedy současně koresponduje s potřebou zachovat **právní jistotu o právním režimu dotčených státních organizací v období počínajícím dne 1. ledna 2001 a končícím 30. prosince 2001** a nezpochybnit přítom ani účinky § 57 ZMS.
3. Rozlišovacím znakem pro určení, na kterou státní organizaci se počínaje dnem 31. prosince 2001 ZMS nevztahuje, je výlučně okolnost, že taková státní organizace je **podnikatelem podle § 2 obchodního zákoníku**. Musí tedy spadat alespoň do jedné ze skupin osob, vymezených v § 2 odst. 2 písm. a) až c) obchodního zákoníku, což znamená, že jde o osobu buď zapsanou v obchodním rejstříku, nebo osobu podnikající na základě živnostenského oprávnění, anebo osobu podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů. Uvedené podmínky mohou být splněny i současně, postačí však jen jedna z nich. Nejběžnějším rozlišovacím znakem vzhledem k dosavadní skladbě státních organizací však bude zpravidla **zápis do obchodního rejstříku** (srov. zejm. **státní podniky** nebo České dráhy).

4. Pokud jde o **státní příspěvkové organizace**, nutno konstatovat, že **vynětí z působnosti ZMS se může dotýkat pouze těch, které jsou zapsány v obchodním rejstříku** (v praxi např. Středisko cenných papírů), zatímco **pro všechny ostatní platí, že v režimu ZMS zůstávají i nadále**. Státní příspěvkové organizace, jejichž finanční hospodaření je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), totiž **nevykonávají svou činnost za účelem dosažení zisku** (srov. § 53 odst. 1 cit. zák.; na tom nic nemění ani případný výkon jiné činnosti ve smyslu § 63 cit. zák.) a tedy ani **nepodnikají** ve smyslu § 2 odst. 1 obch. zák.; z toho důvodu je pak **není možno považovat za podnikatele** podle § 2 odst. 2 písm. b) a c) obch. zák. Výše uvedené lze v zásadě dovodit i u **státních fondů**, které jsou zřizovány pouze pro finanční zabezpečení zvláště stanovených úkolů a pro hospodaření s prostředky pro ně určenými (srov. § 28 zák. č. 218/2000 Sb.; na základě zvláštních zákonů, jimž byly zřízeny, však mohou být některé z nich zapsány do obchodního rejstříku, což by je automaticky kvalifikovalo jako podnikatele).
5. Vynětí vybraných státních organizací z působnosti ZMS se vztahuje jak na ty, které zde již jako státní organizace do nabytí účinnosti novely existovaly, tak i na ty, které ještě případně budou jako státní organizace nově zřízeny nebo založeny. Vzniklá nejednotnost v soustavě státních organizací si – na rozdíl od dosavadní možnosti jednoduchého vymezení pomocí ZMS – vyžádá mimo jiné i zvýšené nároky na vyjádření postavení a právních poměrů jednotlivých státních organizací při přípravě právních předpisů.
6. Postavení a právní poměry státních organizací, na které se nevztahuje působnost ZMS, stejně tak jako pravidla jejich hospodaření (včetně vymezení vztahu těchto státních organizací k majetku státu) je nutno hledat jediné a pouze v platných **zvláštních právních předpisech**, pokud ovšem tyto otázky vůbec řeší. Jakožto speciální budou tedy nadále používány např. zákon č. 92/1991 Sb. (včetně jeho § 47b) a zákon č. 77/1997 Sb. Naproti tomu se nelze vrátit k obecnému § 761 odst. 1 obch. zák., který sice nebyl zrušen, ale jehož použitelnost skončila dnem nabytí účinnosti ZMS
7. Nelze vyloučit, že **obecný režim ZMS je či bude zcela nebo zčásti zpětně vztažen na některé státní organizace splňující znaky pro vynětí z působnosti ZMS, a to v důsledku úpravy obsažené ve zvláštním právním předpisu**. Uvedená situace již v praxi existuje např. u **České konsolidační agentury**, zřízené zákonem č. 239/2001 Sb. s účinností od 1. září 2001. Tato právnická osoba se sice zapisuje do obchodního rejstříku, ale při hospodaření s majetkem státu, s nímž je výslovně podle § 1 odst. 2 cit. zák. příslušná hospodařit, postupuje podle zvláštního právního předpisu, pokud zákon č. 239/2001 Sb. nestanoví jinak (srov. § 13 cit. zák.). Z odkazů na poznámky pod čarou citující ZMS (i přes jejich nenormativní povahu) a z celkového kontextu dalších ustanovení zákona č. 239/2001 Sb. lze přitom učinit bezpečný závěr, že zákonodárce považoval právě ZMS za tento zvláštní právní předpis. Pochybnosti by neměly vznikat ani ohledně použitelnosti ZMS při obecném vymezení samotného postavení České konsolidační agentury jako státní organizace a při obecném vymezení jejich právních vztahů, protože tyto základní atributy jí zůstaly zachovány po Konsolidační bance Praha (srov. § 19 odst. 5 cit. zák.).
8. Změna v § 54 odst. 1 ZMS není doprovázena žádným speciálním přechodným ustanovením. Pokud tedy v konkrétních případech státní organizace, které již nespádají do působnosti ZMS, požádaly před nabytím účinnosti zákona č. 501/2001 Sb. o následné

schválení či povolení výjimky k právnímu úkonu, jehož platnost byla tímto schválením nebo povolením výjimky podle ZMS podmíněna, a vyřizování žádostí nebylo do 31. prosince 2001 ukončeno, **nelze již ve vyřizování těchto žádostí pokračovat** a příslušné ministerstvo popř. vláda (v případě vyhrazených schválení též zřizovatel resp. zakladatel anebo věcně příslušný ústřední správní úřad) žádosti včetně příloh bez dalšího vrátí. Pokud jde o platnost právních úkonů, k nimž již nebylo možno v důsledku změny ZMS poskytnout schválení anebo povolit výjimku, lze mít za to, že platnost v uvedených případech nastala **nejdříve dnem 31. prosince 2001** (samozřejmě za předpokladu, že tyto právní úkony nevykazují jiné vady). V žádném případě však **nelze za den nabytí platnosti takového právního úkonu považovat datum (např. den podpisu smlouvy) z období, kdy se na státní organizaci následně vyňatou z působnosti ZMS tento zákon ještě vztahoval**. Jestliže státní organizace vyňatá z působnosti ZMS z důvodu právní jistoty v dohodě s dalším účastníkem **po nabytí účinnosti zákona č. 501/2001 Sb.** nahradí dosavadní právní úkon (smlouvu) novým právním úkonem (novou smlouvou), nelze proti takovému postupu nic namítat a platnost tohoto právního úkonu pak zásadně nastává okamžikem, kdy byl nově učiněn. Pro žádosti dotčených státních organizací o předchozí souhlas podle ZMS podané do 31. prosince 2001 platí výše uvedené obdobně s tím, že předchozí souhlas přestal být pro právní úkony státních organizací vyňatých z působnosti ZMS podmínkou jejich platnosti, pokud takové právní úkony uvedené státní organizace **učiní resp. učinily počínaje dnem nabytí účinnosti zákona č. 501/2001 Sb.**

9. Zásah do působnosti ZMS není zohledněn v jiných právních předpisech. Jde zejména o předpisy katastrální, které i nadále navazují na ZMS a počítají u státních organizací pouze s evidencí příslušnosti hospodařit s majetkem státu. V tomto směru proto nelze vyloučit dílčí aplikační potíže a nejasnosti při provádění záznamů a vkladů do katastru nemovitostí. Novelizací ZMS je potenciálně ohroženo i samostatné jednání dotčených státních organizací před soudy ve věcech týkajících se majetku státu.
10. Vynětí skupiny státních organizací z působnosti ZMS neznamená jen zásah do obecného režimu samotného zákona, ale i jeho prováděcí vyhlášky č. 62/2001 Sb. Mimo rámec těchto předpisů se proto ocitají veškerá vzájemná jednání a vztahy organizačních složek státu (resp. státu) a státních organizací v působnosti ZMS vůči těm státním organizacím, na které se působnost ZMS nevztahuje, a naopak. V důsledku toho se např. zužuje i okruh státních organizací, které je třeba spolu s organizačními složkami státu upřednostnit při nakládání se státním majetkem; na druhé straně státní organizace vyňaté z působnosti ZMS přestaly být vázány obecnou podmínkou přednostního nakládání s majetkem státu ve prospěch organizačních složek státu a ostatních státních organizací. Vyloučena je rovněž aplikace ust. § 20 ZMS (včetně případů odstraňování pochybností o příslušnosti hospodařit s určitým majetkem státu – řešením případných sporů tohoto typu, pokud by se dotýkaly státní organizace vyňaté z působnosti ZMS, se budou muset zabývat soudy). Vzájemná jednání a právní vztahy se státními organizacemi vyňatými z působnosti ZMS lze v zásadě opřít pouze o obecné předpisy (např. občanský zákoník). **Způsob jednání samotných organizačních složek státu (resp. státu) a státních organizací v působnosti ZMS se ovšem i nadále nemění** (což platí např. i pro označování státu a státních organizací v působnosti ZMS jako účastníků právního úkonu); státní organizace vyňaté z působnosti ZMS pak navenek jednají jako každá jiná právnická osoba, pokud ze zvláštních právních předpisů nevyplývá jiný způsob jednání.

Výše uvedený nástin si všímá pouze nejmarkantnějších dopadů přijatého zákona č. 501/2001 Sb. a s ohledem na původ novely může vycházet v zásadě jen z dikce upraveného textu ZMS. Poznamenáváme současně, že prvním čtením již prošel sněmovní tisk 1101, který obsahuje vládní návrh doprovodného zákona k zákonu o Finanční prokuratuře (v podobě vládního návrhu je pojednáván souběžně jako sněmovní tisk 1100). Protože tisk 1101 zahrnuje mimo jiné též vládou schválený návrh změn v ZMS i v zákoně č. 77/1997 Sb., bude při projednávání tisku nutno v těchto částech na přijatou novelu ZMS reagovat. Účinnost obou navrhovaných zákonů by podle předpokladu měla nastat dnem 1. července 2002.

---

5. Úhrada nákladů za pohřbení obcím

čj.: 124/2 752/2002 – ref. Mgr. Sabová

Zastáváme názor, že zákon č.256/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vykazuje některé výrazné nedostatky, které se promítají v otázce řešení finančních dopadů na rozpočty obcí. Domníváme se, že by bylo žádoucí tento zákon urychleně změnit a doplnit, popř. zvážit možnost, zda by některé z následujících problémů nebylo možno řešit nařízením vlády.

V § 4 odst. 4 je uložena povinnost zdravotnickým zařízením a ústavům sociální péče počínat si tak, aby náklady spojené s převozem a uložením lidských pozůstatků u jiné osoby byly co nejnižší. Chybí zde však kdo a jakým způsobem bude prokazovat, že tyto náklady jsou skutečně nízké a sankce za nedodržení stanovené povinnosti.

V § 5 odst. 4 je stanoveno, že obec má právo na úhradu účelně vynaložených nákladů na pohřbení zemřelého vůči dědicům zemřelého a není-li dědiců, vůči státu. Není zde však stanoveno

- jakým způsobem a kdo bude posuzovat účelnost vynaložených nákladů,
- orgán státní správy u kterého obec uplatňuje své právo na úhradu vynaložených nákladů na pohřbení a který bude jménem státu tuto úhradu poskytovat obci,
- lhůta po kterou má být obcí šetřena možnost uplatnění úhrady vzniklých nákladů u dědiců,
- lhůta pro uplatnění práva obce vůči státu,
- pokud stát obci uhradí účelně vynaložené náklady na pohřbení a následně budou tyto náklady obci uhrazeny z dědictví, obec vrátí do státního rozpočtu úhradu poskytnutou státem.

Do doby účinnosti novely zákona o pohřebnictví, kterou považujeme za nezbytnou, nebo nařízení vlády, je možné souhlasit s úhradou účelně vynaložených nákladů na pohřbení zemřelého obcím individuálně.

Úhradu účelně vynaložených nákladů na pohřbení lze považovat dle § 7 odst.1 písm. r) zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů, za další výdaje státního rozpočtu stanovené zvláštním zákonem (zákonem o pohřebnictví).

Příjmy a výdaje státního rozpočtu se člení na kapitoly, které vyjadřují okruh působnosti a odpovědnosti ústředních orgánů státní správy (§ 10 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů). Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je Ministerstvo pro místní rozvoj ústředním orgánem státní správy ve věcech pohřebnictví.

Z uvedeného vyplývá, že úhrada účelně vynaložených nákladů na pohřbení by měla být obcím hrazena přímo z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj.

---

6. Změny zřizovacích listin státních příspěvkových organizací prováděné jejich zřizovatelem č.j.: 221/83 826/2001 – ref. Dr. Wilhelmová

- Podle § 54 odst. 2 věty druhé zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, (dále jen “ZMS”) lze novou státní organizaci v působnosti ZMS zřídit popř. založit pouze **v případech a za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem**, což platí i pro rozhodování o rozdělení, sloučení, splynutí a **jiných změnách** těch státních organizací, na které se nyní (po změně v § 54 odst. 1 ZMS provedené zákonem č. 501/2001 Sb.) vztahuje působnost ZMS. “Jinými změnami” státní organizace ve smyslu citovaného ustanovení lze obecně rozumět zejména **komplexní změny prováděné z rozhodnutí zřizovatele (zakladatele) na základě zvláštního právního předpisu nebo přímo zvláštním právním předpisem, které mají transformační povahu, vedou k přeměně právní formy stávající právnické osoby a pod.** Názorným příkladem takovéto “jiné změny” je přeměna vybraných státních příspěvkových organizací na příspěvkové organizace územních samosprávných celků podle zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů, ve znění pozdějších předpisů. V každém případě ovšem platí, že povaha a rozsah “jiných změn” musí vyplývat ze zvláštního právního předpisu a sám ZMS jako obecná norma žádné konkrétní možnosti v daném směru neupravuje.
- U státních příspěvkových organizací zřízených jednotlivými zřizovateli (popřípadě řízených těmi ústředními správními úřady, na které funkce zřizovatele přešla) lze za zvláštní právní předpis stanovíci, ve kterých případech a za jakých podmínek může zřizovatel provádět jejich “jiné změny”, považovat v omezené míře i **zákon č. 218/2000 Sb.**, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále jen “RP”), a to konkrétně jeho ustanovení **§ 63 odst. 1**, které připouští výkon **jiné činnosti** příspěvkovou organizací za podmínky, že **předmět a rozsah jiné činnosti bude doplněn do zřizovací listiny před**

jejím započítím. Takto formulovaná podmínka vytváří potřebný prostor i pro **případy, kdy by zřizovatel hodlal již jednou stanovený předmět nebo rozsah jiné činnosti státní příspěvkové organizace změnit.** Rozhodnutí zřizovatele o změně by se pak muselo promítnout do zřizovací listiny příspěvkové organizace ještě před započítím výkonu jiné činnosti v její změně podobě.

3. Na rozdíl od možných změn v předmětu nebo rozsahu jiné činnosti příspěvkových organizací (viz výše) **nelze na základě RP provádět změny v předmětu nebo rozsahu hlavní činnosti příspěvkových organizací.** Ustanovení § 53 odst. 1 RP ve své třetí větě pouze obecně charakterizuje hlavní činnost státní příspěvkové organizace zřízené zřizovatelem jako činnost vymezenou zvláštním zákonem tomuto zřizovateli a vykonávanou příspěvkovou organizací, neupravuje však žádné podmínky pro stanovení (a tím ani pro změny) konkrétního předmětu nebo rozsahu této hlavní činnosti. **Prostor pro případné zásahy zřizovatele do předmětu nebo rozsahu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace je tedy nutno hledat v jiných zvláštních právních předpisech, a není-li jich, nezbyvá než dovodit, že takové zásahy zřizovatel provádět nemůže.** Uvedený stav koresponduje se záměrem vlády, který se promítl do vládních návrhů ZMS i RP a spočíval v zajištění obecného “status quo” u státních organizací, pokud jde o jejich dosavadní počet a podobu.
4. Změnou, která se může promítnout do zřizovací listiny státní příspěvkové organizace a kterou přitom nelze řadit mezi “jiné změny” ve smyslu § 54 odst. 2 věta druhá ZMS, je případ, kdy **zřizovatel státní příspěvkové organizace v působnosti ZMS dodatečně určí dobu jejího trvání, pokud byla dosud zřízena na dobu neurčitou, anebo zkrátí délku konkrétní doby, na kterou byla státní příspěvková organizace zřízena.** Tento zásah souvisí se samotnou existencí státní příspěvkové organizace, jmenovitě s vymezením momentu jejího zrušení resp. zániku, přičemž prostor zřizovatele pro takové rozhodování je výslovně upraven v § 54 odst. 4 ZMS.
5. Obdobně nelze vyloučit, aby zřizovatel státní příspěvkové organizace v působnosti ZMS s využitím tohoto zákona (obecně § 44 a § 45 odst. 2 ve spojení s § 55 odst. 2 ZMS) do zřizovací listiny **doplnil výhradu schvalování vybraných právních úkonů** této státní příspěvkové organizace anebo následně **změnil rozsah této výhrady, popřípadě ji zcela zrušil** v případech, kde to ZMS konkrétně připouští (i pak ovšem platí podmínka kvalifikovaného oznámení výhrady v Ústředním věstníku ČR předepsané v § 45 odst. 2 ZMS - údaj o výhradě nebo její změně či zrušení by tedy měl být do zřizovací listiny doplněn teprve ve vazbě na uskutečnění tohoto kvalifikovaného oznámení).
6. Zásahy zřizovatele státní příspěvkové organizace v působnosti ZMS do aktuálního **rozsahu majetku**, s nímž je státní příspěvková organizace příslušná hospodařit, a které přitom nejsou “jinou změnou” ve smyslu § 54 odst. 2 věty druhé ZMS, lze provádět **jen v případech, kde to ZMS umožňuje** (srov. § 54 odst. 2 první věta ve spojení s konkrétními ustanoveními ZMS upravujícími použití majetku pro prvotní vybavení nově zřizované organizační složky státu - § 4 odst. 1, naložení s majetkem rušené organizační složky státu - § 5 odst. 2, a nebo použití majetku pro vklad do akciové společnosti - § 28 odst. 2). Rozhodnutí zřizovatele má v těchto případech povahu **opatření ve smyslu § 20 ZMS a na státní příspěvkové organizace v působnosti ZMS je aplikovatelné na základě výslovného ustanovení § 55 odst. 2 ZMS.** Změna

rozsahu majetku, s nímž je státní příspěvková organizace příslušná hospodařit, může podle okolností spočívat buď ve svěření dalšího majetku státní příspěvkové organizaci anebo v odnětí části majetku státní příspěvkové organizaci.

7. Pro účely promítnutí výše uvedených dílčích zásahů zřizovatele do stávající zřizovací listiny konkrétní státní příspěvkové organizace se i nadále jako nejvhodnější jeví forma **dodatku** k této zřizovací listině.
8. Pokud jde o jiné úpravy dosavadního obsahu zřizovací listiny, jako jsou zejm. **změna názvu a sídla** státní příspěvkové organizace, **změna označení jejího statutárního orgánu** anebo **změna v označení zřizovatele**, nutno konstatovat, že ZMS ani RP provádění těchto změn ze strany zřizovatele **neupravují** a že případná pravidla pro postup zřizovatele by opět bylo nutno hledat ve zvláštních právních předpisech. Poznamenáváme však, že některé z těchto změn (zejména změna sídla) mohou nepochybně nastat i z důvodů nezávislých na zřizovateli, takže provedená úprava zřizovací listiny by ve své podstatě měla pouze deklaratorní povahu.

_____
 _____
 _____

7. Sloučení příspěvkové organizace

čj.: 124/16 085/2002 – ref. Mgr. Sabová

Podle obecných zásad v případě sloučení organizací dochází k zániku jedné organizace (nebo více organizací) a přechodu její majetkové podstaty včetně závazků na přejímající druhou organizaci, v případě splynutí dochází k zániku obou původních organizací a vzniku nové organizace, na kterou přejdou práva a závazky zaniklých organizací. V obou případech zřizovatel původních organizací (organizace) v rozhodnutí určí, v jakém rozsahu přecházejí práva a závazky na přejímající, resp. novou organizaci.

Při sloučení se dosavadní organizace zrušují a sestavují účetní závěrky a zanikají a již existující nová organizace (právní nástupce) sestavuje pouze zahajovací rozvahu.

Při splynutí se dosavadní organizace zrušují a sestavují účetní závěrky a zanikají a nově vzniklá organizace sestavuje pouze zahajovací rozvahu.

Pro upřesnění odkazujeme na ustanovení §§ 17, 29 a 30 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

_____
 _____
 _____

8. Členství státní příspěvkové organizace v Asociaci zdravotnických zařízení

čj.: 124/103 338/2001 – ref. Mgr. Sabová

Podle našeho názoru je třeba při posuzování toho, zda hradit z prostředků státní příspěvkové organizace výdaje spojené s činností ředitele popř. jiného pracovníka zdravotnického zařízení v Asociaci zdravotnických zařízení vycházet z konkrétního charakteru této činnosti.

Pokud činnost ředitele (pracovníka) spočívá v zastupování zájmů zdravotnického zařízení v Asociaci, může být tato činnost podle našeho názoru považována za činnost bezprostředně související s hlavní činností organizace a výdaje s ní spojené by měly být hrazeny z provozních nákladů příspěvkové organizace.

Pokud však ředitel (pracovník), jako člen orgánu Asociace, zastupuje zájmy Asociace jako celku (např. účast na dohodovacím jednání se zástupci svazu zdravotních pojišťoven), měly by být náklady související s touto činností hrazeny z prostředků Asociace (z členských příspěvků placených zdravotnickými zařízeními).

V dopise se uvádí, že Asociace byla založena nemocnicemi a hygienickými stanicemi jako zájmové sdružení právnických osob dle ustanovení § 20f a násl. občanského zákoníku, přičemž není uvedeno, zda vznikla před účinností zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, či již za účinnosti tohoto zákona.

Právní úprava obsažená v § 30 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. se vztahuje i na státní organizace (§ 54 odst.1). To znamená, že státní organizace se může zúčastnit založení zájmového sdružení právnických osob anebo se stát jeho členem, pokud se prostřednictvím tohoto zájmového sdružení zapojí do činnosti mezinárodních a nadnárodních nevládních organizací. Pokud se jedná o účast státní organizace v zájmovém sdružení právnických osob existující před účinností zákona č. 219/2000 Sb., § 55 odst. 5 cit. zákona stanoví, že s ní naloží v souladu s tímto zákonem. Z uvedeného je zřejmé, že z hlediska přímých právních účinků zákona č. 219/2000 Sb. nevzniká povinnost činnost v již existujícím zájmovém sdružení ukončit.

Právní úprava obsažená v § 30 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb. by se neuplatnila za podmínek stanovených v § 2 odst.1 tohoto zákona. Podle našeho názoru by tedy v daném případě musel zvláštní právní předpis výslovně "stanovit jinak", tj. obsahoval by speciální právní úpravu výslovně stanovující podmínky odchylně.

---

9. Výklad k vyhlášce Ministerstva financí č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích (ze dne 3. 12. 2001)

ref. ing. Tláskalová

Pro organizační složky státu a státní příspěvkové organizace platí s účinností od 1. ledna 2002 nová právní úprava závodního stravování, a to vyhláška č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích. Tato vyhláška vychází ze zmocnění daného § 69 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla.

Vyhláška neplatí pro obce, kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace. Pro příspěvkové organizace krajů a obcí zůstává do nabytí účinnosti zvláštní právní úprava v platnosti nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování. (Zvláštní právní úprava pro tyto organizace která nemůže být vydána na základě zmocnění v zákoně č. 218/2000 Sb.).

Rozsah nové právní úpravy:

Vyhláška č. 430/2001 Sb., stejně jako dosavadní právní úprava, zná dva typy závodního stravování, a to:

- závodní stravování zabezpečované ve vlastním zařízení organizační složky státu nebo státní příspěvkové organizace (zkráceně organizace) (§ 2, 3 a § 6 odst. 1)
- a závodní stravování zabezpečované prostřednictvím jiných subjektů (§ 4, § 5 a § 6 odst. 2)

Pro oba typy stravování stanoví vyhláška pravidla pro financování, okruhy strážníků, způsob určení úhrady od strážníka a možnost příspěvku z fondu kulturních a sociálních potřeb.

V případě zajišťování závodního stravování ve vlastním zařízení závodního stravování

- **hradí organizace** z rozpočtových prostředků věcné, osobní a další režijní náklady na provoz vlastního zařízení (§ 2 písm. c). Vyhláškou se ruší příspěvek organizace na hodnotu potravin ve výši 0,60 Kč na jedno jídlo, který byl zaveden v letech 1982 a 1984 jako kompenzace zvýšení cen brambor a masa.
- **Nově hradí strážník** celou hodnotu spotřebovaných surovin (potravin) (§ 2 písm. b) s tím, že některým kategoriím strážníků lze poskytnout příspěvek na úhradu spotřebovaných surovin (potravin) z fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP) - strážník hradí tedy pouze tzv. sníženou úhradu.
- **Výše příspěvku z FKSP** na úhradu nákladů na suroviny (na rozdíl od nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování - max. 50 % ceny potravin), **již není limitována.** Konkrétní výše příspěvku se sjednává v kolektivní smlouvě nebo stanoví ve zásadách o použití FKSP ve vnitřním předpise.

Hlavní jídlo za sníženou úhradu může být poskytnuto:

- vlastním zaměstnancům (§ 3 odst. 4),

- žákům učilišť (pokud není jejich stravování zabezpečeno jinak) (§ 3 odst. 4),
- na základě kolektivní smlouvy nebo vnitřního předpisu také důchodcům, kteří v organizaci pracovali při prvním odchodu do starobního nebo plně invalidního důchodu (§ 3 odst. 7).
- U tohoto typu stravování lze poskytovat stravování za sníženou cenu také zaměstnancům, kteří byli po odpracování části směny v délce nejméně 3 hodin vysláni zaměstnavatelem na služební cestu, která trvá déle než 5 hodin. V tomto případě se nejedná o další rozpočtový výdaj (§ 3 odst. 5).
- Za sníženou úhradu lze poskytnout zaměstnancům a žákům učilišť další hlavní jídlo v případě, že odpracovaná směna je stanovena nejméně na 10 hodin (§ 3 odst. 6)

Dále organizace může poskytovat jedno hlavní jídlo žákům a studentům po dobu jejich činnosti v organizaci, a to za úhradu ve výši pořizovací ceny surovin (§ 3 odst. 8). Stejně tak může organizace poskytnout jedno hlavní jídlo za pořizovací cenu surovin zaměstnancům činným u ní na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, umožňuje-li to kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis (§ 3 odst. 8).

- **Za závodní stravování zabezpečené ve vlastním zařízení se považuje rovněž stravování realizované formou služby**, tzn. v tom případě, kdy ve vlastním zařízení zaměstnavatele vaří jídla jiná právnická nebo fyzická osoba. Náklady na provoz tohoto zařízení včetně nákladů na poskytnutou službu (dohodnutých ve smlouvě o poskytování služby) jsou hrazeny z rozpočtu organizační složky státu nebo na vrub nákladů hlavní činnosti státní příspěvkové organizace a strážník hradí náklady na nákup potravin, které mohou být u některých kategorií strážníků snížené o příspěvek z FKSP (§ 6 odst. 1).

V případě zajišťování závodního stravování prostřednictvím jiného subjektu dochází k podstatné změně zejména pokud jde: o výpočet úhrady nákladů na stravování, které hradí organizace z rozpočtových prostředků. Nepoužije se tzv. "kalkulační vzorec" (Výklad MF k uplatnění nových cenových předpisů č.j. V/3 –308/1991 – Finační zpravodaj č.12/1990) **a nově organizační složka státu a státní příspěvková organizace může hradit z rozpočtových prostředků náklady na stravování ve výši až 55 % z ceny jídla, maximálně však do výše stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin (horního limitu) podle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.** Tzn. zavádí se stejný podíl nákladů hrazených organizací, jaký je uplatněn u podnikatelských subjektů - viz. § 24 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

- Zbytek ve smlouvě dohodnuté ceny jídla se považuje za hodnotu potravin a hradí ji zaměstnanci nebo žáci učilišť (§ 3 odst. 4) s tím, že jim lze poskytnout příspěvek na stravování z FKSP. I v tomto případě se ruší příspěvek organizace na hodnotu potravin ve výši 0,60 Kč na jedno jídlo. Výše příspěvku z FKSP zaměstnanci také v tomto případě již není limitována. Konkrétní výše příspěvku se sjednává v kolektivní smlouvě nebo se stanoví v zásadách o použití FKSP ve vnitřním předpisu.
- Při zabezpečování stravování prostřednictvím jiných subjektů nelze zaměstnancům vyslaným na služební cestu delší než 5 hodin poskytovat stravování za sníženou cenu, (§ 5 odst. 3), poněvadž by se jednalo o druhý rozpočtový výdaj. Příspěvek v tomto případě nelze poskytovat ani z rozpočtu, ani z FKSP.

- Za sníženou úhradu lze i při tomto způsobu stravování poskytnout zaměstnancům a žákům další hlavní jídlo v případě, že odpracovaná směna je stanovena nejméně na 10 hodin (§ 5 odst. 3).
- U tohoto typu stravování nelze poskytovat stravování důchodcům, ani zaměstnancům na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr nebo žákům a studentům. Vyhláška č. 430/2001 Sb. neumožňuje poskytnout příspěvek na stravování důchodcům ani z FKSP.

Stejně jako doposud při zabezpečení stravování ve vlastním zařízení formou pronájmu tohoto zařízení jiné právnické nebo fyzické osobě (§ 6 odst. 2) se náklady organizace vypočítávají stejným poměrem z dohodnuté ceny jídla jako u stravování zabezpečovaného prostřednictvím jiného subjektu (§ 4 a 5), tj. až do 55 % smluvní ceny jídla, nejvýše však 70 % stravného při služební cestě v trvání 5 - 12 hodin, protože přesná kalkulace jednotlivých částí ceny jídla nemusí být známa. Výše úhrady od strávnicka a příspěvku z FKSP se řídí ustanovením § 5 odst. 2.

K některým pojmům:

- Pod pojmem **”snížená úhrada za jedno hlavní jídlo”** se tedy rozumí úhrada strávnicka za potraviny po odpočtu příspěvku z FKSP (tedy i bez nákladů na provoz hrazených organizací).
- Za **”odpracovanou směnu”** pro účely poskytování příspěvku na závodního stravování se **považuje přítomnost v práci během stanovené směny aspoň 3 hodiny.**
- Zaměstnavatel může poskytnout za sníženou úhradu i další hlavní jídlo, a to v případě, že odpracovaná směna je stanovena nejméně na 10 hodin (i při pracovních směnách nerovnoměrně rozvržených - § 84 a násl. zákoníku práce).

Pojem **”směna”** je definován v § 83 odst. 3 zákoníku práce – *směnou se rozumí část stanovené týdenní pracovní doby bez práce přesčas, kterou je zaměstnanec povinen na základě předem stanoveného rozvrhu pracovních směn odpracovat v rámci 24 hodin po sobě jdoucích.*

- V návaznosti na ustanovení § 3 odst. 5 a § 5 odst. 3 vyhlášky se neumožňuje v době omluvené nepřítomnosti v práci poskytovat stravování ani za sníženou úhradu ani za plnou úhradu pořizovací ceny surovin. Stravování za sníženou úhradu (s příspěvkem z FKSP) ani za plnou úhradu pořizovací ceny surovin (bez příspěvku z FKSP) v době omluvené nepřítomnosti v práci nelze sjednat ani v kolektivní smlouvě ani stanovit ve vnitřním předpise.

Odpovědi na nejdůležitější dotazy:

Dotaz: Vyhláška stanoví, že při zabezpečování stravování prostřednictvím jiného subjektu je nutné náklady organizace počítat procentem z dohodnuté ceny jídla, nikoli z nominální hodnoty stravenky? Prosím uveďte příklad, co se tím konkrétně rozumí? Jak má vypadat smlouva, aby z ní bylo patrné, že organizace nehradí celou režijní přirážku na jídlo.

Odpověď: Součástí dohodnuté ceny jídla je i případná režijní přírážka, kterou si účtuje firma, která stravenky prodává. Cena nakoupené stravenky proto může být odlišná od nominálu vytištěném na stravence. Náklady organizace se počítají až do 55 % z celkové dohodnuté ceny jídla včetně režijní přírážky. Organizace nemůže hradit ze svých výdajů (nákladů) režijní přírážku celou.

Dotaz: Jsme příspěvková organizace, která má dvě samostatná pracoviště v různých částech města. Obědy jsou zajišťované smlouvou ve dvou stravovacích zařízeních. Každá z jídelen má jinou kalkulaci ceny hlavního jídla (oběda). Pro každou alternativu stravování máme vypočítán příspěvek tak, aby doplatek pro zaměstnance byl přibližně stejný, (takže se liší výše příspěvku z FKSP). Je tento postup v souladu s novou právní úpravou?

Odpověď: Příspěvek na závodní stravování z prostředku FKSP lze sjednat nebo stanovit v zásadách o použití FKSP i diferencovaně. Výše příspěvku z FKSP na pořizovací cenu surovin není nijak limitována a může být rozdílná podle jednotlivých pracovišť nebo také i podle formy stravování.

Dotaz: Organizace má vlastní zařízení, ale část zaměstnanců je převážnou část měsíce v čase oběda mimo dosah tohoto vlastního zařízení. Může organizace těmto zaměstnancům v průběhu těchto směn zabezpečit závodního stravování prostřednictvím jiného subjektu?

Odpověď: Ne nemůže. § 69 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, stanoví, že závodní stravování zabezpečuje organizační složka státu nebo příspěvková organizace buďto ve vlastních zařízeních závodního stravování nebo prostřednictvím jiné organizační složky státu, právnické osoby nebo fyzické osoby. Protože v předmětném ustanovení je uvedeno jednotné číslo a v souvětí spojka "nebo", neumožňuje zákon souběh těchto činností. Z citace lze tedy odvodit, že v praxi by na jednom pracovišti měla být zabezpečována pouze jedna forma závodního stravování. Jedná se o použití prostředků státního rozpočtu, a proto bylo nezbytné vymezit způsob jejich vynakládání. Otázka hospodárnosti je pro oblast organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací předmětem úpravy v zákoně o rozpočtových pravidlech (§ 45 odst. 2, resp. § 53 odst. 4). Odlišná úprava je umožněna pouze v souladu s § 7 vyhlášky č. 430/2001 Sb. v případě, že organizace má místně oddělené pracoviště.

Dotaz: Organizace zabezpečuje stravování prostřednictvím jiného subjektu a doposud v souladu s kolektivní smlouvou poskytovala stravování za cenu sníženou o příspěvek z FKSP také důchodcům. Je tento postup možný i dle nové vyhlášky?

Odpověď. Ne není. Základní podmínku stravování důchodců řeší především § 69 zákona č. 218/2000 Sb. Podle ustanovení § 69 zákona může organizační složka státu a státní příspěvková organizace v souladu s kolektivní smlouvou zabezpečit závodní stravování ve vlastních stravovacích zařízeních též důchodcům, kteří v ní pracovali při odchodu do důchodu, a v souladu s kolektivní smlouvou jim může i přispívat z FKSP. Pokud jde o závodní stravování zabezpečované prostřednictvím jiného subjektu, není možnost stravování důchodců zakotvena. Z tohoto předpokladu vychází i vyhláška č. 430/2001 Sb. Zákon č. 218/2000 Sb. nabyl účinnost k 1.1.2001.

K možnosti přispívat z FKSP důchodcům na stravování uvádíme, že pokud ustanovení zákona a následně vyhlášky nepřipouští možnost zabezpečení závodního stravování důchodcům mimo vlastní zařízení závodního stravování, neřeší ani možnost přispívání na stravování těmto osobám z FKSP. Podle našeho názoru by taková možnost musela být zakotvena samostatně ve vyhlášce č. 310/1995 Sb., o FKSP. Vyhláška č. 310/1995 Sb. se však v § 6 - Stravování - odvolává na v té době platné nařízení vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování, které bylo pro organizační složky státu a státní příspěvkové organizace nahrazeno vyhláškou č. 430/2001 Sb. Podle našeho názoru proto nelze důchodcům, bývalým zaměstnancům, přispívat na stravu ani z FKSP.

Dotaz: *Ústav sociální péče - organizační složka státu (zřizovatel je okresní úřad) poskytuje stravu klientům (podle vyhlášky č. 83/1993 Sb.) a zároveň ve stejném zařízení se stravují i zaměstnanci (§ 2 písm. h). Doposud byly výdaje na potraviny hrazeny z rozpočtových výdajů a úhrada za stravu se poukazovala na příjmový účet. Jak postupovat podle nové vyhlášky 430/2001 Sb.? Vztahuje se i na tuto organizační složku státu ustanovení vyhlášky o sledování výnosů a nákladů na účtech účtové třídy 5 a 6 a povinnost zřídit běžný účet závodního stravování?*

Odpověď: Vyhláška č. 430/2001 Sb. platí pro všechny organizační složky státu a státní příspěvkové organizace, tj. jak pro ústřední orgány a okresní úřady, tak jejich podřízené organizační složky a příspěvkové organizace (nikoli pro obce a kraje a jimi zřízené příspěvkové organizace). Platí tedy i pro různé ústavy sociální péče zřízené buď Ministerstvem práce a sociálních věcí nebo okresními úřady, na které se vztahuje vyhláška č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče. Vyhláška č. 83/1993 Sb. stanoví v § 2 písm. h), že v zařízeních sociální péče se poskytuje stravování i pro pracovníky zařízení, a to podle zvláštního právního předpisu, kterým bylo v době nabytí účinnosti vyhlášky č. 83/1993 Sb. nařízením vlády č. 137/1989 Sb., o závodním stravování, nyní nahrazené vyhláškou č. 430/2001 Sb.

Dodržení vyhlášky č. 430/2001 Sb. neznamená zavedení dvojitého vedení stravovacího provozu včetně oddělení skladů, jejich dovybavení - pořízení DHM jako lednic a mrazáků, rozšíření programového a personálního vybavení. Dodržení vyhlášky č. 430/2001 Sb. v ustanovení § 3 odst. 1 o účtování nákladů na závodní stravování odděleně na účtech nákladů a výnosů znamená pouze účetní oddělení nákladů na stravování zaměstnanců, kterými jsou náklady podle § 2 písm. a) a b), a výnosů ze stravování tvořených úhradami od strážníků a příspěvkem z fondu kulturních a sociálních potřeb. Kalkulace jednotlivých druhů nákladů na hlavní jídlo musí být v organizační složce známá stejně jako výše úhrady zaměstnancem a výše příspěvku z FKSP. Tyto veličiny jsou na účty nákladů a výnosů pouze přeúčtovány. Ve skutečnosti nedošlo proti minulému stavu v režimu účtování ke změně. Zřízení samostatného bankovního běžného účtu podle § 3 odst. 3 umožňuje organizační složce státu oddělit tyto operace od jejích příjmů a výdajů a tím zajistit nezávislost na rozpočtování příjmů a výdajů. Peněžní prostředky přijaté na tento účet od strážníků a příspěvek z fondu se v odpovídající výši převedou kompenzačně, jak odpovídá pojetí vyhlášky č. 430/2001 Sb., na výdajový účet, ze kterého je hrazena společná faktura za nákup potravin, a tím se výdaj v položce 5131 sníží. Pokud již pro rok 2002 došlo k narozpočtování nákladů na závodní stravování ve výdajích organizační složky z hlavní činnosti a výnosů v příjmech organizační složky, změna režimu znamená, že nebudou příjmy z hlavní činnosti splněny a ve stejné výši je nutno tedy zavázat i výdaje.

10. Osvědčování výherních hracích automatů

čj.: 601/21 265/2002 – ref. J. Pangerl

Ve Zprávách MF č. 1/2001 pod položkou 15 podalo samostatné oddělení 601 informaci o ochraně výstupních listin k osvědčování provozuschopnosti VHP vydávaných Elektrotechnickým zkušebním ústavem, autorizovanou osobou, Pod Lisem 129, 171 02 Praha 71.

Ministerstvo financí oznamuje, že autorizovaná osoba Elektrotechnický zkušební ústav Praha, s. p., který je v souladu s § 19 a § 46 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách pověřen k osvědčování a kontrole provozuschopnosti výherních hracích přístrojů s účinností od 1. 3. 2002 změnil způsob ochrany osvědčení o provozuschopnosti a výpisů z osvědčení v tom smyslu, že od tohoto data jsou hologramy na uvedené dokumenty nalepovány ručně, což způsobí určitý rozptyl umístění těchto hologramů na dokumentech.

Z ostatních hledisek osvědčení a výpisy z osvědčení o provozuschopnosti výherních hracích přístrojů zůstávají nezměněny a odpovídají skutečnostem uvedeným v č. 1/2001 Zpráv MF pro finanční orgány okresních úřadů, obcí a krajů.

---

11. Úroky z prodlení

čj.: 221/24 753/2002 - ref. Dr. Hlavičková

Jak vyplývá z podání, podle rozsudku pro uznání Okresního soudu v Jihlavě je žalovaný povinen zaplatit ČR-Okresnímu úřadu Jihlava částku 60 000,- Kč s 3% úrokem z prodlení od 27. 3. 1993 do 14. 7. 1994 a s 16% úrokem z prodlení od 15. 7. 1994 do zaplacení, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku. Rozsudek nabyl právní moci dne 8. 10. 2001. Dlužník zaplatil přisouzenou částku 60 000,- Kč dne 26. 9. 2001, tedy ještě před nabytím právní moci rozsudku – výrok I.(8. 10. 2001), přisouzené úroky z prodlení však dosud neuhradil.

Podle § 517 odst. 2 obč. zák. jde-li o prodlení s plněním peněžního dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení. Z hlediska zákona č. 219/2000 Sb. je tato obecná úprava modifikována ve směru uložení povinnosti u pohledávky státu toto právo využít vždy. Podle § 121 odst. 3 obč. zák. jsou úroky z prodlení příslušenstvím pohledávky.

Protože úroky z prodlení jsou příslušenstvím pohledávky, lze nárok na úroky z prodlení uplatnit buď samostatnou žalobou a pak v případě přisouzení je lze také samostatně vymáhat výkonem rozhodnutí nebo ho lze uplatnit žalobou jako příslušenství zažalované pohledávky a v případě přisouzení pohledávky a úroků z prodlení je rozsudek při nesplnění povinnosti uložené rozsudkem exekučním titulem.

V daném případě byl nárok na úroky z prodlení uplatněn jako příslušenství pohledávky a rozsudkem bylo uložena povinnost zaplatit v soudem stanovené lhůtě jak pohledávku tak její příslušenství-úrok z prodlení. Dlužník povinnost uloženou mu rozsudkem splnil jen zčásti, tzn., že na základě předmětného rozsudku, který se stal vykonatelným dnem, kdy uplynula lhůta stanovená k plnění, jako exekučního titulu lze vynutit splnění rozsudkem uložené povinnosti v tom rozsahu, v jakém nebyla uložena povinnost splněna – v daném případě se tedy jedná o vynucení zaplacení přisouzených úroků z prodlení (příčemž 16% úrok z prodlení se počítá do dne, kdy byla zaplacená částka 60 000,- Kč).

Občanský zákoník neupravuje možnost z úroku z prodlení požadovat úrok z prodlení, a to ani v případě nezaplacení přisouzených úroků z prodlení. Pokud se zákon č. 219/2000 Sb. zabývá úroky z prodlení, v žádném případě pro takovou možnost nedává prostor. Tzn. že nelze požadovat úrok z prodlení z úroku z prodlení ani podle tohoto zákona.

Na základě výše uvedeného zastáváme názor, že se zde nejedná o případ, kdy by mohl být požadován v důsledku nesplnění rozsudkem uložené povinnosti v soudem stanovené lhůtě k plnění úrok z prodlení.

---

12. Vyúčtování provozu výherních hracích přístrojů (VHP).

čj.: 601/30 750/2002 – ref. J. Pangerl

K dotazům pracovníků obcí týkajícím se řádného vyúčtování provozu VHP sdělujeme, že v tvorbě podkladů pro vyúčtování vychází provozovatel z technického vybavení VHP. Výherní hrací přístroje jsou opatřeny počítadly - dvojí kontrolou pro zjišťování tržeb. Předmětné tržby se evidují podle § 5 vyhlášky Ministerstva financí č. 223/1993 Sb., o hracích přístrojích a vyúčtování samotné se zpracovává dle kritérií § 20 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon").

Z toho vyplývá, že při vypracování vyúčtování provozu VHP v dané obci se od vložených finančních prostředků (IN) odečtou vyplacené finanční prostředky (OUT), zaplacené správní a místní poplatky vztahující se k vyúčtovanému období. Z tohoto údaje se pak vypočte hodnota části výtěžku s použitím principů a procenta odvodu dle tabulky uvedené v ustanovení § 4 odst. 2 zákona. Takto vykalkulované finanční prostředky jsou pro provozovatele odvodem a podle § 18 odst. 4 zákona pro obec příjmem.

Připomínáme, že ustanovení § 16 zákona ukládá příjemcům části výtěžku z loterií a jiných podobných her, tedy i obcím, doložit užití těchto finančních prostředků na veřejně prospěšné účely provozovatelům, a to nejpozději do 90 dnů po skončení účetního období nebo vyúčtování hry. Provozovatel VHP je povinen o užití části výtěžku předložit potvrzení obce rovněž příslušnému orgánu státního dozoru.

V praxi to znamená, že příjemci části výtěžku - obce - toto potvrzení vystavují pro provozovatele nejpozději do 31. května následujícího roku po skončení účetního období nebo

vyúčtování hry (účetním obdobím se rozumí kalendářní rok). Tím je i doloženo, že do této doby příjemce části výtěžku zmíněné finanční prostředky obdržel. Termín odvodu může orgán, který povoluje provoz VHP, uvést v příslušném povolení.

---

13. Metodika financování pro rok 2002

ref. ing. Pejchalová, ing. R. Kotrba, ing. Strnadová

Metodika financování obcí pro rok 2002

I. Metodika alokace dotací (příspěvků) ze státního rozpočtu obcím na rok 2002 pomocí propočtových ukazatelů a podmínky pro vyúčtování vybraných dotací

Referent: Jaroslava Pejchalová, tel. 02/57043218

Dotace ze státního rozpočtu jsou členěny do dvou základních bloků:

Dotace schválené Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky v rámci vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí a jimi zřizovaným organizacím (příloha č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2002 ve výši 16 074,946 mil. Kč.

Soubor dotací ze státního rozpočtu zahrnutý ve vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí je v převážné míře určen na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství, zdravotnictví, ústavech sociální péče, domovech důchodců (dotace jsou určeny pouze pro příspěvkové organizace, příp. organizační složky zřizované obcemi). Dalšími dotacemi jsou dotace na dopravní obslužnost území (magistráty měst Plzně, Brna, Ostravy a hl. města Prahy), na výkon státní správy v přenesené působnosti obcí a dotace na dávky sociální péče.

Pro výpočet dotace ve specializovaných ústavech sociální péče (domovy důchodců, ústavy sociální péče), vybraných zdravotnických zařízení (dětské domovy, kojenecké ústavy) a do oblasti školství (základní a mateřské školy, vč. škol speciálních), **byly použity propočtové ukazatele** (počty dětí/žáků, míst a příspěvek na 1 dítě/žáka a na 1 místo). **Pomocí těchto ukazatelů jsou pak stanoveny absolutní částky dotace (příspěvku) do jednotlivých okresů.**

Jedná se o dotace na:

dávky sociální péče**11 000,000 mil. Kč**

Dávky sociální péče mají charakter mandatorních výdajů státního rozpočtu. Dotace jsou určeny pro občany sociálně potřebné a pro občany zdravotně postižené. Jsou vypláceny podle příslušných zákonných norem.

Vyplacené dávky musí být vykazovány pouze na výdajové položce 5410 – Sociální dávky a pouze na § 4179, § 4180, § 4199. Ve smyslu výkladu k rozpočtové skladbě je tato vazba jednoznačná a platí i opačně, tedy že na jmenovaných paragrafech rozpočtové skladby musí být vykazovány pouze dávky a nic jiného, tedy ani výdaje, které s dávkami úzce souvisí, např. výdaje spojů. Pro zachycení vrácených prostředků za nesprávně vyplacené dávky je na těchto paragrafech přípustná příjmová položka 2229 – Přijaté vratky transferů j.n.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

dotace na ústavy sociální péče**215,010 mil. Kč**

Dotace (příspěvek) je určena na financování provozních výdajů ústavů sociální péče, jejichž zřizovateli jsou obce. Výše příspěvku je diferencována podle charakteru pobytu. Na pobyty celoroční a týdenní je stanoven příspěvek ve výši 63 000,- Kč na jedno místo a na denní pobyty 33 900,- Kč na jedno místo. Celková kapacita ústavů sociální péče činí 3 835 míst. Tato zařízení mají převážně nadregionální působnost.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o zařízeních sociální péče za rok 2002 Soc (MPSV) V 1 - 01 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje využití kapacity zařízení (ř. 23 průměrný počet obyvatel - svěřenců v roce). Při posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena, po dohodě s MPSV, na 95 %, kdy je využití posuzováno jako 100%.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

dotace na domovy důchodců**773,101 mil. Kč**

Dotace (příspěvek) je určena na financování provozních výdajů domovů důchodců (celoroční pobyty), jejichž zřizovateli jsou obce. Příspěvek na 1 místo činí částku 51 716,- Kč. Celková kapacita domovů důchodců je 14 949 míst.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o zařízeních sociální péče za rok 2002 Soc (MPSV) V 1 - 01 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje využití kapacity zařízení (ř. 23 průměrný počet obyvatel - svěřenců v roce). Při posuzování využití kapacity je minimální hranice stanovena, po dohodě s MPSV, na 92 %, kdy je využití posuzováno jako 100%.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

dotace na dopravní obslužnost (silniční doprava)**46,900 mil. Kč**

Dotace je určena na částečnou úhradu prokazatelné ztráty pravidelné linkové autobusové dopravy vyplývající ze smlouvy o závazku veřejné služby dle § 19 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, uzavřené mezi magistrátem a dopravcem. Dotace je určena na zabezpečení základní dopravní obslužnosti území, tj. přiměřené dopravy především do škol, do úřadů, k soudům, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a do zaměstnání, včetně dopravy zpět (§19 a) cit. zákona).

Tato dotace není určena na úhradu provozní ztráty městské hromadné dopravy (tj. veřejné dopravy provozované k uspokojování přepravních potřeb města). V odůvodněných případech lze dotaci čerpat i na úhradu ztráty linek městské autobusové dopravy, která vzniká ze zajišťování závazku veřejné služby mimo území města, k jehož obsluze je zřízena a na úhradu prokazatelné ztráty u autobusových linek zařazených do integrovaných systémů i na území města. O čerpání dotace v těchto případech rozhodují příslušné dopravní úřady.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Obcím **nebudou** při finančním vypořádání poskytnuty dodatečné prostředky ze státního rozpočtu na dorovnání této dotace do skutečné výše neinvestičních výdajů na dopravní obslužnost.

dotace na dopravní obslužnost (drážní doprava)**170,200 mil. Kč**

Dotace je určena na částečnou úhradu prokazatelné ztráty železniční osobní dopravy (mimo vlaků vyšší kategorie) vyplývající ze smlouvy o závazku veřejné služby – závazek provozu a závazek přepravy - dle § 39 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů. Dotace je určena na zabezpečení základní dopravní obslužnosti územního obvodu tj. přiměřené dopravy po všechny dny v týdnu z důvodů veřejného zájmu, především do škol, do úřadů, k soudům, do zaměstnání včetně dopravy zpět, přispívající k trvale únosnému rozvoji tohoto územního obvodu.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Obcím **nebudou** při finančním vypořádání poskytnuty dodatečné prostředky ze státního rozpočtu na dorovnání této dotace do skutečné výše neinvestičních výdajů na dopravní obslužnost.

dotace na vybraná zdravotnická zařízení**34,461 mil. Kč**

Dotace je určena pouze pro vybraná dětská zdravotnická zařízení (kojenecké ústavy, dětské domovy), která nejsou příjmově napojena na soustavu zdravotních pojišťoven a jejichž zřizovatelem je obec. Příspěvek na jedno místo ve zdravotnických zařízeních představuje částku 63 000,- Kč.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o činnosti ZZ, druh ZZ (obor): kojenecké ústavy a dětské domovy A (MZ) 1 – 01 za rok 2002 (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje skutečnou kapacitu zařízení (ř. 26). Skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetřovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, t.j. počet míst x 365 (366) - počet dnů vyřazení míst z provozu. Provozušopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do ošetřování.

Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

dotace na školství

1 209,104 mil. Kč

Dotace (příspěvek) je určena na financování provozních výdajů základních, mateřských, speciálních základních a mateřských škol.

U dotace na školství se vlastně jedná o částečný příspěvek na úhradu výdajů na jednoho žáka v mateřské, základní škole a ve speciálních školách, jejichž zřizovatelem je obec. Propočtový ukazatel na dítě/žáka představuje částku 904,- Kč. Údaje o počtu dětí a žáků vychází z výkazů MŠMT za školní rok 2000/2001 (v době zpracování návrhu rozpočtu na rok 2002 nebyly aktuálnější údaje k dispozici). Jedná se o výkazy Škol (MŠMT) V 3-01, Škol (MŠMT) V 3a-01, Škol (MŠMT) V 4-b-01, Škol (MŠMT) V 4c-01, Škol (MŠMT) V 1-01, Škol (MŠMT) V 4d-01. U Prahy, okresů Strakonice, Břeclavi, Prostějova, Přerova a Bruntálu i z výkazu Škol (MŠMT) V 7.

prostředky na odbory školství magistrátů měst (s působností OkÚ)

22,223 mil. Kč

Jedná se o finanční vyjádření převodu školských úřadů na odbory školství magistrátů měst (v roce 2001 byla část prostředků převedena na kraje).

dotace na výkon státní správy v působnosti obcí

2 603,947 mil. Kč

Jedná se o dotaci ze státního rozpočtu na částečnou úhradu osobních a věcných výdajů spojených s výkonem státní správy jednotlivými obcemi v každém okrese (příloha č. 8 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2002). Převody správních agend od Policie ČR do přenesené působnosti obcí jsou v roce 2001 řešeny zvýšením příspěvku obcím s působností matričního úřadu a zvýšením příspěvku obcím s působností OkÚ (občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel). Pro rok 2002 se s navýšením příspěvku na výkon státní správy u obcí s působností OkÚ již neuvažuje vzhledem k tomu, že vyšší výdaje spojené s převodem dopravně-správních agend budou kryty vyinkasovanými správními poplatky.

Druhým blokem dotací ze státního rozpočtu jsou dotace investičního i neinvestičního charakteru, které nelze předem přesně rozdělit do příslušných území a jejich příjemcům se uvolňují na základě splnění předem stanovených podmínek

Jedná se např. o dotace na strategii prevence kriminality na místní úrovni, dotace na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb, na správní výdaje spojené s výplatou dávek státní sociální podpory apod. Investiční dotace jsou směřovány rozhodující měrou do oblasti školství na Program výstavby a technické obnovy školských zařízení.

Do pokladen obecních samospráv poplynou i další dotace, které jsou poskytovány obcím přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu i z jednotlivých státních fondů. Uvolňují na základě splnění předem stanovených podmínek.

Makroekonomický rámec na rok 2002

U k a z a t e l	Rok	
	2001	2002
Hrubý domácí produkt (v mld. Kč), b.c. - střed	2 131,0	2 296,0
Míra inflace (přírůstek v %) - střed	4,9	4,6
Míra nezaměstnanosti (průměr v %) - střed	8,5	8,3

II. Daňové příjmy obcí v roce 2002, jejich alokace do území a predikce sdílených daní

Referent: Ing. Jarmila Strnadová, tel. 02/57043217

Daňové příjmy rozpočtů obcí budou v roce 2002 naplňovány podle novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, která byla koncem listopadu schválena Parlamentem České republiky. *Oproti roku 2001 poplyne do rozpočtů obcí navíc podíl na 1,5 % celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.*

(1) Daňové příjmy rozpočtů obcí v roce 2002 bude tvořit

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů, uvedených pod písm. c),
- e) podíl na 20,59 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),

- f) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),
- g) 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,
- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.
- (1) Každá obec se na uvedené procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) až f) podílí stanoveným procentem. Procento zveřejní Ministerstvo financí v dohodě s Českým statistickým úřadem vyhláškou, vydanou každoročně s účinností od 1. září běžného roku, a to ve výši odpovídající poměru násobku počtu obyvatel obce podle bilance počtu obyvatel České republiky k 1. lednu běžného roku a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků všech obcí v České republice. Koeficienty velikostních kategorií obcí jsou uvedeny v příloze č. 2 k zákonu o rozpočtovém určení daní.
- (2) Součástí daňového příjmu podle odstavce 1 písm. h) není úhrada rozdílu mezi daní vyměřenou nebo dodatečně vyměřenou obcí správcem daně a daní obcí přiznanou nebo dodatečně přiznanou, ani příslušenství daně.
- (3) Každá obec se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. i) podílí stanoveným procentem. Procento stanoví Ministerstvo financí vyhláškou, vydanou každoročně s účinností od 1. září běžného roku, a to ve výši odpovídající poměru počtu zaměstnanců v obci, vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zvláštního právního předpisu, k součtu zaměstnanců takto vykázaných v jednotlivých obcích České republiky, a to k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

Predikce výnosů daňových příjmů veřejných rozpočtů a podíl rozpočtů obcí na těchto daních uvádíme v následující tabulce:

Daňový příjem	Predikce roku 2002	
	VR celkem	z toho: OBCE
Daň z přidané hodnoty	160,5	33,0
Spotřební daně	82,4	
Daň z příjmů právnických osob	81,1	21,9
v tom:		
daň z příjmů právnických osob	74,6	15,4
daň z příjmů právnických osob placená obcemi	6,5	6,5
Daň z příjmů fyzických osob	117,2	29,7
v tom:		
daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. sazbou	8,3	1,7
daň z příjmů fyzických osob z podnikání celkem	19,6	8,3
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - sdílená část	13,7	2,4
daň z příjmů fyzických osob z podnikání - 30 % motivace obcí	5,9	5,9
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti celkem	89,3	19,7
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - sdílená část	88,0	18,4
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - 1,5 % motivace	1,3	1,3
Daň z nemovitostí	4,6	4,6
Místní a správní poplatky	5,8	5,8
Ostatní daně a poplatky	30,9	0,7
Daňové příjmy celkem	482,5	95,7
v tom : sdílené daňové příjmy		70,9

Podíl jednotlivých obcí na příslušné části celostátního hrubého výnosu daní je stanoven vyhláškou Ministerstva financí č. 311/2001 Sb., zpracovanou v dohodě s Českým statistickým úřadem a uveřejněnou v září 2001 ve Sbírce zákonů (částka 119). Základem pro stanovení procentního podílu každé obce na sdílených daních byla bilance počtu obyvatel České republiky zpracovaná Českým statistickým úřadem k datu 31. 12. 2000, upravená podle prvních předběžných výsledků sčítání lidu a poskytnutá Ministerstvu financí k 20. 7. 2001. Procento podílu každé obce na výnosech určených daní bylo stanoveno jako poměr násobku počtu obyvatel obce, uvedeného ve výše zmíněné bilanci počtu obyvatel ČR, a koeficientu velikostní kategorie obce k součtu těchto násobků všech obcí v ČR. Pro rok 2002 vydá MF vyhlášku s účinností od ledna 2002, kde bude také stanoveno procento podílu

každé obce na části daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v závislosti na počtu zaměstnanců, kteří vykonávali práci na území obce k 1. prosinci 2000.

Procentem stanoveným ve vyhlášce každé obci vynásobí finanční úřady dvakrát v měsíci (obvykle k datu 5. a 20. každého měsíce) celostátní hrubý výnos stanovených daní daný okamžitým stavem účtu každé daně a vypočtou tak aktuální podíl každé obce na jednotlivé dani. Vypočtené podíly (pokud přesáhne částku 500,- Kč – viz zákon převedou na účty jednotlivých obcí.

III. Metodika financování obcí v roce 2002, způsob převádění finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů obcí – "finanční toky"

Referent: Ing. Rudolf Kotrba, tel. 02/57042495

- Dotace – příspěvek na výkon státní správy obcemi v přenesené působnosti je pro okres stanovena v mil. Kč na 3 des. místa. Okresní úřady ji rozepisují na jednotlivé obce podle přílohy č. 8 zákona o státním rozpočtu na rok 2002 v hodnotách Kč. Proto příp. rozdíly promítne okresní úřad zaokrouhlením dotace u měst – příjemců největších hodnot dotací.
- **Způsob převádění finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů územních samosprávných celků v roce 2002**

I. Základní charakteristika finančních vztahů

Ze státního rozpočtu na rok 2002 budou ve vztahu k územním samosprávným celkům (obcím, krajům) a okresním úřadům realizovány následující tři základní typy finančních vztahů:

1. přímé finanční vztahy, které představují přímý tok peněžních prostředků mezi jejich poskytovatelem (příslušnou kapitolou státního rozpočtu) a rozpočtem obce nebo kraje. Jedná se o výdaje státního rozpočtu rozpočtované v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu (ústřední orgány státní správy, okresní úřady, státní finanční aktiva a v kapitole Všeobecná pokladní správa) a určené pro územní samosprávné celky a jimi zřízené organizace.

Přímý finanční vztah mezi příslušnou kapitolou státního rozpočtu a obcí se uskutečňuje v tom případě, jestliže to stanoví zvláštní zákon (§ 19 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.). V ostatních případech jde o zprostředkovaný vztah. Vztah k magistrátním městům Praha, Brno, Ostrava a Plzeň a ke krajům má vždy podobu přímého finančního vztahu.

Způsob převádění finančních prostředků ve formě dotací (návrtných finančních výpomocí) poskytovaných ze státních fondů je obsažen v části V. tohoto materiálu.

2. zprostředkované finanční vztahy, které představují tok peněžních prostředků realizovaný mezi jejich poskytovatelem (příslušnými kapitolami) a obcemi prostřednictvím kapitoly 380 - Okresní úřady. Povinnost poskytování dotací ze státního

rozpočtu do rozpočtů obcí prostřednictvím kapitoly Okresní úřady je uložena v § 19 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb.

Při poskytování finančních prostředků, kdy konečným příjemcem jsou příspěvkové organizace zřízené obcemi a kraji, se prostředky uvolňují zásadně prostřednictvím zřizovatele (§ 28 odst. 6 zákona č. 250/2000 Sb.), a to u obou výše uvedených finančních vztahů.

3. **vztahy programového financování**, kterými jsou zabezpečovány toky peněžních prostředků na financování programů dle § 12 a násl. zákona č. 218/2000 Sb. Tyto finanční vztahy jsou realizovány mezi příslušnými správci programů (ústředními orgány státní správy) a příjemci těchto prostředků jako přímými účastníky programů. Vyhláška č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku se na státní fondy nevztahuje. Pokud však přijmou podmínky této vyhlášky, mohou podle ní postupovat také.

Dotace a návratné finanční výpomoci na financování reprodukce majetku ve vlastnictví státu (zabezpečené organizačními složkami státu a příspěvkovými organizacemi zřízenými orgány státní správy) jsou čerpány prostřednictvím rozpočtových účtů vedených u České národní banky do výše limitů stanovených správcem programu (správcem rozpočtové kapitoly). Správce programu je povinen respektovat limity stanovené na financování programů v zákoně o státním rozpočtu. Dotace a návratné finanční výpomoci poskytované příspěvkovým organizacím čerpá příspěvková organizace přímou úhradou potřeb akce z příslušného výdajového účtu (§ 65 odst. 7 zákona č. 218/2000 Sb.).

Dotace a návratné finanční výpomoci na financování reprodukce majetku, který není ve vlastnictví České republiky jsou poskytovány prostřednictvím banky vybrané Ministerstvem financí.

II. Rozpočty krajů

Do rozpočtu krajů budou v roce 2002 poskytovány:

a) účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu

Tyto dotace, příp. návratné finanční výpomoci, budou krajům poskytovány formou přímých finančních vztahů z příslušných kapitol státního rozpočtu (např. příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti z kapitoly VPS);

b) finanční prostředky na financování programů

Tyto dotace, příp. návratné finanční výpomoci, ze státního rozpočtu budou krajům poskytovány z příslušných rozpočtových kapitol státního rozpočtu formou vztahu programového financování.

III. Rozpočty okresních úřadů

Okresní úřady zabezpečují přímé financování jimi zřízených organizací (organizačních složek státu a příspěvkových organizací) a plní funkci zprostředkovatele vztahu mezi státním rozpočtem a rozpočty obcí. Tuto funkci budou zastávat i v roce 2002.

V roce 2002 budou okresní úřady plnit funkci

- a) zprostředkovatele peněžních prostředků z příslušných kapitol státního rozpočtu ve vztahu k obcím;
- b) poskytovatele finančních prostředků ve vztahu k některým subjektům, a to na základě zvláštních zákonů;
- c) zřizovatele svých organizačních složek a příspěvkových organizací.

IV. Rozpočty obcí

Rozpočty obcí jsou se státním rozpočtem na rok 2002 propojeny přímo formou dotací poskytnutých ze státního rozpočtu a delegováním vybraných výnosů státních daní.

Forma podílu na státních daních je řešena zákonem č. 243/2000 Sb.

Vztahy mezi státním rozpočtem a rozpočty obcí mají dle zákona č. 218/2000 Sb. charakter dotací ve smyslu § 19 zákona č. 218/2000 Sb., a nebo formu financování programů dle § 12 a násl. tohoto zákona:

- a) podle § 19 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. se dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí poskytují prostřednictvím kapitoly Okresní úřady, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Tyto dotace jsou součástí závazných ukazatelů státního rozpočtu okresních úřadů, a nebo jsou pro obce rozpočtovány v kapitole Všeobecné pokladní správy. Hlavnímu městu Praze, městům Brno, Ostrava a Plzeň (tj. městům, která vykonávají funkce okresních úřadů) se dotace ze státního rozpočtu poskytují přímo z příslušných kapitol státního rozpočtu (s výjimkou školství, kde znění zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, upravuje postup odchylně).
- b) podle § 12 a násl. zákona č. 218/2000 Sb. budou peněžní prostředky státního rozpočtu (kapitol resortů, Všeobecné pokladní správy) poskytovány obcím na akce zařazené do systému programového financování prostřednictvím čerpacích účtů státního rozpočtu vedených u České spořitelny, a. s. do výše stanoveného limitu. V tomto případě budou finanční vztahy realizovány bez zprostředkovatelské role okresního úřadu.

V. Státní fondy

Příjemcem peněžních prostředků od státních fondů mohou být v roce 2002 obce a kraje a jimi zřízené organizace s právní subjektivitou.

Převody peněžních prostředků ze státních fondů na obce a kraje budou realizovány tak, že příslušný státní fond stanovené prostředky vydá převodem ve prospěch jejich příjmového rozpočtu – tedy přímým finančním vztahem.

Převody peněžních prostředků ze státních fondů určené příspěvkovým organizacím zřízeným kraji nebo obcemi se uskuteční na základě smluvního vztahu mezi státním fondem a

příspěvkovou organizací. O každém uvolnění finančních prostředků podá státní fond zprávu zřizovateli příslušné příspěvkové organizace.